

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 6/2009 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om privat hälso- och sjukvård

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 25 februari 2009 en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om privat hälso- och sjukvård (RP 12/2009 rd) till social- och hälsovårdsutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- direktör Pekka Järvinen och jurist Elina Hyppönen, social- och hälsovårdsministeriet

- överdirektör Jukka Männistö och direktör Jussi Holmalahti, Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (Valvira)
- avdelningschef, länssocial- och hälsorådet Esa Ellala, länsstyrelsen i Södra Finlands län
- ombudsman Mikael Söderlund, Suomen Sairaankuljetusliitto ry, även som representant för Hälsovårdens Tjänsteorganisationer.

Dessutom har Social- och hälsoorganisationernas samarbetsförening SAF rf lämnat skriftligt utlåtande.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslår regeringen att lagen om privat hälso- och sjukvård ändras. Ändringar föreslås i bestämmelserna om det tillstånd som beviljas för att tillhandahålla privata hälso- och sjukvårdstjänster. Enligt gällande lag beviljas tillstånd av länsstyrelsen i det län där den privata serviceproducenten bedriver verksamhet. I propositionen föreslår regeringen att tillståndet ska beviljas antingen av länsstyrelsen eller av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (Valvira). Bestämmelser om fördelning av behörigheten mellan länsstyrelserna och Valvira ska utfärdas genom förordning av statsrådet.

Avsikten är att Valvira i fortsättningen ska bevilja serviceproducenter som bedriver verksamhet i två eller flera län tillstånd. System med ett riksomfattande tillstånd minskar det administrativa arbete som serviceproducenterna och myndigheterna har haft på grund av tillståndsförfarandet.

Dessutom ska Rättsskyddscentralen för hälsovården som nämns i den gällande lagen ersättas med Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården. Rättsskyddscentralen för hälsovården drogs in och uppgifterna överfördes till Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården den 1 januari 2009.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Syftet med lagförslaget är införa rikstäckande tillstånd och därmed att minska det administrativa arbetet för vårdgivare och myndigheter. Tillstånden ska i fortsättningen beviljas av antingen länsstyrelsen eller Tillstånds- och tillsynsmyndigheten för social- och hälsovården. Fördelningen av befogenheterna mellan dem regleras genom förordning. Propositionen är nödvändig och lämplig, framhåller social- och hälsovårdsutskottet och tillstyrker lagförslaget, men med följande anmärkningar och ändringsförslag.

Som det är nu har tjänsteleverantörerna varit tvungna att anhålla om tillstånd hos länsstyrelsen i varje region där de är verksamma. Enligt vad utskottet har erfårit har kraven varierat i viss mån hos länsstyrelserna. Följaktligen blir det enklare för leverantörerna när det finns ett rikstäckande tillstånd. Dessutom bör det finnas rikstäckande anvisningar och kvalitetspolicyer för att de regionala myndigheterna ska kunna samordna sina rutiner.

Länsstyrelsens arbetsbörda minskar en aning av att Tillstånds- och tillsynsmyndigheten för social- och hälsovården beslutar om centrala tillstånd och andra liknande frågor, bland annat att godkänna ansvarig föreståndare och att ändra och återkalla tillstånd. I samband med den statliga regionalförvaltningsreformen kommer man enligt regeringen eventuellt att ta ställning till om den regionala förvaltningsmyndigheten kan vara den som beviljar rikstäckande tillstånd. Det är Tillstånds- och tillsynsmyndigheten för social- och hälsovården som utövar tillsyn över tjänsteleverantörerna i hela landet, men det kräver friktionsfritt samarbete med länsstyrelserna. Det krävs fungerande informationsrutiner mellan tillstånds- och tillsynsmyndigheten och länsstyrelserna om länsstyrelserna ska vara engagerade i tillsynen. Länsstyrelsernas arbete med att inspektera arbetslokaler och övervaka tjänsteleverantörerna på det lokala planet minskar inte. I det läget måste länsstyrelserna ha adekvata resurser för sitt arbete, framhåller utskottet.

Serviceleverantörer som bedriver verksamhet på två eller flera ställen ska ha en skriftlig plan för egenkontroll som är godkänd av den ansvariga föreståndaren. Enligt 6 § kan Tillstånds- och tillsynsmyndigheten för social- och hälsovården utfärda anvisningar om innehållet i planen och hur den ska utarbetas. Grundlagsutskottet brukar anse den typen av bestämmelser onödiga eftersom myndigheter har rätt att utfärda anvisningar inom sitt ansvarsområde utan att det finns särskilda befogenheter för det. Dessutom har grundlagsutskottet ansett att den här typen av bestämmelser är ägnade att fördunkla skillnaden mellan förpliktande rättsregler som utfärdas med stöd av lag och anvisningar som bör ses som rekommendationer. Det är viktigt att tillsynsmyndigheterna samordnar sina rutiner också i det här hänseendet, anser utskottet och föreslår att 6 § om tillstånds- och tillsynsmyndighetens rätt att utfärda anvisningar ändras till rätt att meddela forskrifter.

Förslag till beslut

Med stöd av det ovan anförda föreslår social- och hälsovårdsutskottet

att lagförslaget i övrigt godkänns utan ändringar men 6 § med ändringar:

6 §

Den ansvariga föreståndarens uppgifter

Den ansvariga föreståndaren ska svara för att verksamheten i samband med tillhandahållande av hälso- och sjukvårdstjänster uppfyller kraven enligt denna lag eller de bestämmelser och forskrifter som meddelats med stöd av den. Då serviceproducenten bedriver verksamhet vid flera än ett verksamhetsställe ska den ansvariga föreståndaren för säkerställande av verksamhetens kvalitet utarbeta en plan för egenkontroll som omfattar hela den verksamhet som serviceproducenten bedriver. Tillstånds- och tillsynsmyndigheten för social- och hälsovården kan *meddela*

föreskrifter om innehållet i och utarbetandet av
planen för egenkontroll.

— — — — —
—————

Helsingfors den 11 mars 2009

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Juha Rehula /cent
vordf. Sirpa Asko-Seljavaara /saml
medl. Risto Autio /cent
Marjaana Koskinen /sd
Jukka Mäkelä /saml
Håkan Nordman /sv

Päivi Räsänen /kd
Anni Sinnemäki /gröna
Satu Taiveaho /sd
Lenita Toivakka /saml
Erkki Virtanen /vänst
ers. Tapani Mäkinen /saml.

Sekreterare var

utskottsråd Harri Sintonen.